

enterprise europe network

„Europejskie Przedsiębiorstwo”

**Obrót towarowy z krajami
spoza UE – cła, VAT i akcyza
w kontekście potencjalnego
Brexitu**

23 maja 2019 r. Warszawa



Plan szkolenia

- Zarys zasad celnych, na jakich odbywa się międzynarodowa wymiana towarów
- Bieżący stan negocjacji brexitowych w obszarze cła i podatków
- Zagadnienia związane z granicznymi kontrolami celnymi i dozorem celnym
- Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie
- Stawki cła
- Pochodzenie celne i stosowanie preferencji
- Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO
- Formalności związane z VAT, przy eksporcie i imporcie, uproszczenia
- Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Zarys zasad celnych, na jakich odbywa się międzynarodowa wymiana towarów

Zarys zasad celnych, na jakich odbywa się międzynarodowa wymiana towarów

- Aby międzynarodowa wymiana towarów mogła być realizowana w uporządkowany sposób potrzebna jest współpraca międzynarodowa.
- Regulacje wprowadzane na zasadach prawa międzynarodowego: konwencje i umowy międzynarodowe, w tym wielostronne i dwustronne
- Głównym forum międzynarodowym jest Światowa Organizacja Celna (WCO), utworzona w 1952 r. jako Rada Współpracy Celnej; obecnie skupia 182 administracji celnych z całego świata.

Zarys zasad celnych, na jakich odbywa się międzynarodowa wymiana towarów

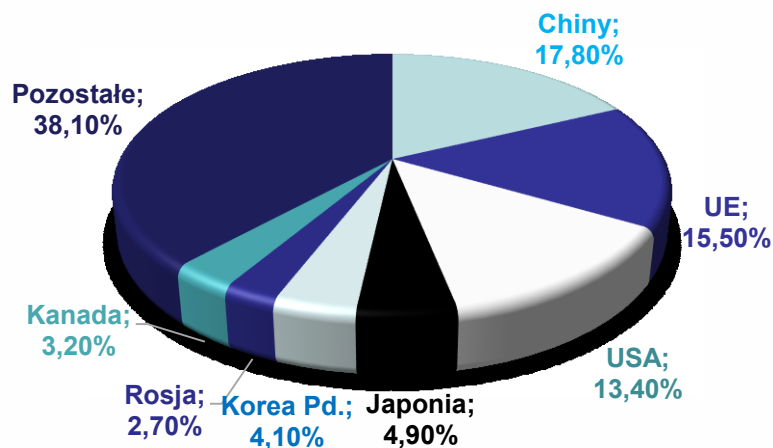
Obszary wymagające międzynarodowej koordynacji:

- Klasyfikacja towarowa,
- Wartość celna
- Reguły pochodzenia
- Ułatwienia celne i logistyczne
- Pobór należności
- Szereg innych (m.in. zwalczanie nielegalnego handlu bronią i narkotykami, ochrona własności intelektualnej, ochrona ginących gatunków)

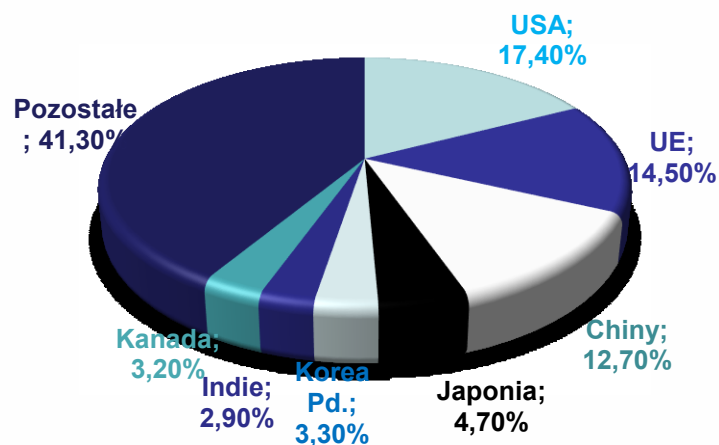
Zarys zasad celnych, na jakich odbywa się międzynarodowa wymiana towarów

W 2015 r. wartość całego handlu na świecie wyniosła 23 tryliony EURO

EKSPORT 2015



IMPORT 2015



Źródło: Komisja Europejska, Eurostat

Zarys zasad celnych, na jakich odbywa się międzynarodowa wymiana towarów

- Produkcja i handel zależy w dużym stopniu od importu i eksportu
- Całościowe śledzenie przepływów towarów jest niemożliwe ze względu na ilość i skalę
- Konieczność stosowania analizy ryzyka w odniesieniu do towarów i operatorów
- Konieczne jest stosowanie systemów IT, w tym na styku cła i logistyki

Bieżący stan negocjacji brexitowych w obszarze cła i podatków

Bieżący stan negocjacji brexitowych w obszarze cła i podatków

- Stan niepewności co do warunków brexitu
- Pierwotna data wyjścia Wielkiej Brytanii z UE określona na 29 marca 2019 r. została przesunięta - brexit ma nastąpić najpóźniej 31 października 2019 r.
- W czerwcu ma dojść do spotkania państw UE i Wielkiej Brytanii w sprawie „przeglądu postępu w pracach nad brexitem”
- W następnym etapie najprawdopodobniej będzie negocjowana umowa o wolnym handlu między UE i Wielką Brytanią

Bieżący stan negocjacji brexitowych w obszarze cła i podatków

Scenariusze	1. Preferowane porozumienie	2. Porozumienie negocjowane	3. Kontrolowane wyjście bez umowy	4. Niekontrolowane wyjście bez umowy
Opis	Oczekiwanie Wielkiej Brytanii	Stanowisko negocjacyjne UE	Na podstawie planu; wejście przed końcem października 2019 r.	Bez planu; wejście z końcem października 2019 r., w przypadku załamania negocjacji
Okres przejściowy	2 lata (ok. grudnia 2020 r.)	2 lata (ok. grudnia 2020 r.)	Brak	Brak
Rozwiązanie prawne	Umowa o wzajemnym uznawaniu (Mutual Recognition Agreement)	Umowa o wzajemnym uznawaniu (Mutual Recognition Agreement)	Wielka Brytania jest krajem trzecim	Wielka Brytania jest krajem trzecim
Taryfa i stawki celne	90% towarów ze stawką cła 0%, przyszła umowa o wolnym handlu	90% towarów ze stawką cła 0%, przyszła umowa o wolnym handlu	Stawki cła dla krajów trzecich (reguły WCO), przyszła umowa o wolnym handlu	Stawki cła dla krajów trzecich (reguły WCO), przyszła umowa o wolnym handlu
Cło i logistyka	Poza unią celną, niezakłócony handel	Preferowana umowa, ograniczenia w handlu	Brak porozumienia, reguły WCO	Brak porozumienia, reguły WCO
Granica z Irlandią	Brak granicy	Pewien zakres kontroli na granicy	Pełna kontrola graniczna	Pełna kontrola graniczna
Przepływ ludzi	Ograniczenia w przepływie w okresie przejściowym	Brak ograniczeń w okresie przejściowym	Możliwe wzajemne porozumienie o statusie obywateli	Obywatele traktowani jako cudzoziemcy

Bieżący stan negocjacji brexitowych w obszarze cła i podatków

Przedsiębiorcy powinni:

- Ustalić zakres regulacji celnych obowiązujących ich po brexicie, z uwzględnieniem miejsca w łańcuchu dostaw (producent, importer, firma logistyczna)
- Zwrócić uwagę na ograniczenia pozataryfowe (regulacje sanitarne, bezpieczeństwa produktów, ochrony własności intelektualnej i znaków handlowych, regulacje środowiskowe)
- Sprawdzić, czy potrzebne będą nowe licencje i zezwolenia brytyjskie (obecne mogą stracić ważność)
- Rozważyć uzyskanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy (AEO)

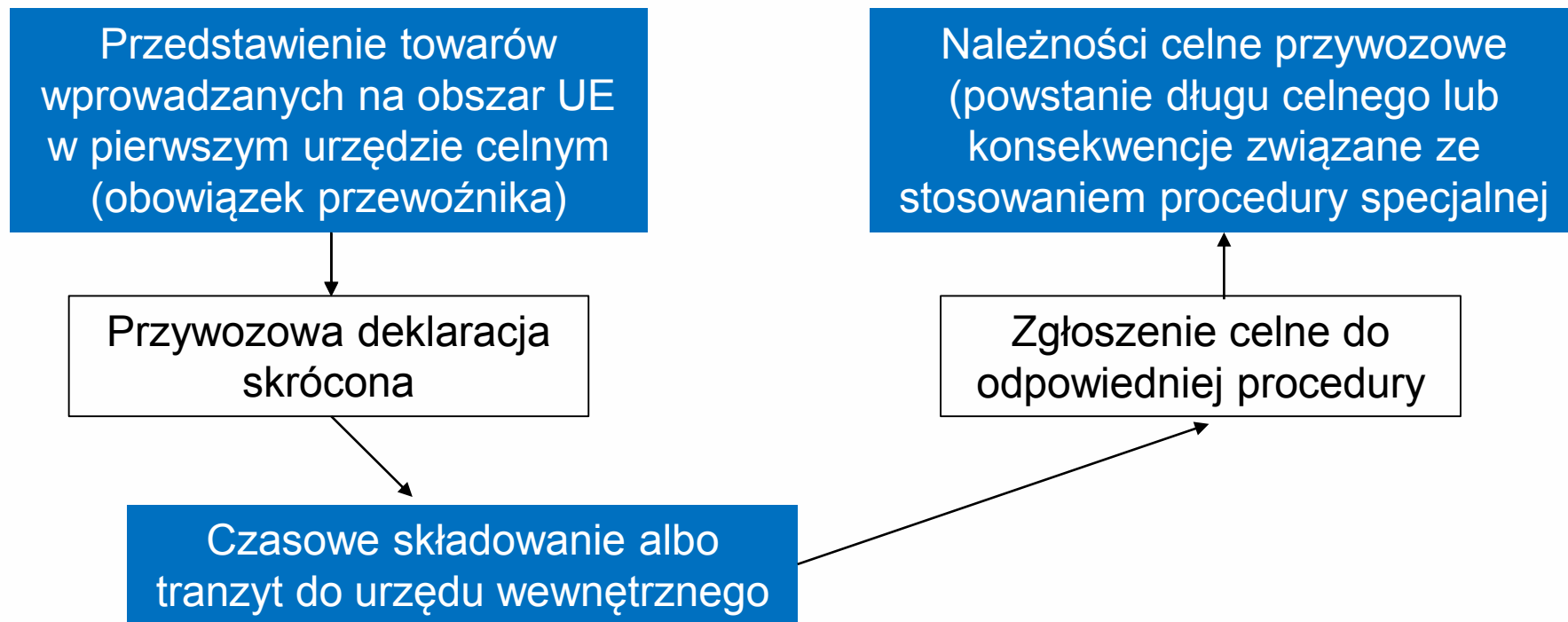
Zagadnienia związane z granicznymi kontrolami celnymi i dozorem celnym

Zagadnienia związane z granicznymi kontrolami celnymi i dozorem celnym

- Realnie rozważane scenariusze przewidują przywrócenie granicy celnej pomiędzy UE i Wielką Brytanią
- Przystanie obowiązywać zasada swobody przepływu towarów w handlu między UE i Wielką Brytanią, a obecne formalności podatkowe związane z handlem wewnątrzwspólnotowym zmieniają się w formalności celne
- Fizyczna kontrola wszystkich towarów przywożonych do UE jest w praktyce niemożliwa
- Kontrola odbywa się nie tylko na granicy, ale również w wewnętrznych urzędach celnym
- Towary o nieunijnym statusie celnym podlegają dozorowi celnemu, którego zakres zależy od stosowanej procedury celnej i od specyfiki towaru (dozór celny to „ogólne działania prowadzone przez organy celne w celu zapewnienia przestrzegania przepisów prawa celnego i, w stosownych przypadkach, innych przepisów mających zastosowanie do towarów podlegających tym działaniom”)

Zagadnienia związane z granicznymi kontrolami celnymi i dozorem celnym

Schemat odprawy celnej przywózowej



Zagadnienia związane z granicznymi kontrolami celnymi i dozorem celnym

- **Przewidywane są ułatwienia w handlu UE z Wielką Brytanią, ale wiele zależy od inicjatywy administracji krajów „graniczących” z Wielką Brytanią**
- **Schemat ułatwień logistyczno-celnych na przykładzie Francji po przywróceniu granicy z Wielką Brytanią:**
 - Wdrażany system informatyczny wspomagający przekraczanie granicy przez samochody ciężarowe
 - Wymagane możliwie wcześnie złożenie zgłoszenia celnego w wewnętrznym urzędzie celnym i przekazanie kierowcy kodu kreskowego zgłoszenia celnego
 - System skojarzy zgłoszenie celne z numerem rejestracyjnym samochodu
 - Automatyczne powiadomienie zgłaszającego o przekroczeniu granicy
- **W rezultacie zatrzymywane mają być środki transportu wytypowane do fizycznej kontroli granicznej, pozostałe (większość) przejadą bez zatrzymania**

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Przywóz

W celu wprowadzenia towarów przywiezionych z krajów trzecich na obszar celny Unii Europejskiej należy złożyć przywózową deklarację skróconą w urzędzie celnym wprowadzenia. Dokonuje się tego z wykorzystaniem systemu AIS/ICS.

Może to zrobić:

- Przewoźnik;
- Importer/odbiorca;
- Inna osoba, w której imieniu lub na której rzecz działa przewoźnik;
- Każda osoba, która jest w stanie przedstawić dane towary lub spowodować ich przedstawienie w urzędzie celnym wprowadzenia.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Od momentu wprowadzenia, towary podlegają dozorowi celnemu i mogą być przedmiotem kontroli celnej.

Towary nieunijne należy przedstawić organom celnym, powiadomić o przybyciu i dostępności do kontroli celnych. W chwili przedstawienia towarów należy złożyć deklarację czasowego składowania, do systemu AIS/IMPORT albo np. w formie manifestu ładunkowego bądź innego dokumentu. Czasowe składowanie towarów może trwać 90 dni – w tym czasie powinny one zostać objęte procedurą celną, przykładowo dopuszczone do obrotu, lub powrotnie wywiezione poza obszar UE.

Objęcie towarów procedurą celną towarów przywożonych następuje poprzez dokonanie zgłoszenia. Zgłaszającym może być: przedsiębiorca lub jego przedstawiciel, przykładowo agencja celna. Warunkiem jest, aby zgłaszający miał siedzibę na obszarze celnym Unii Europejskiej.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Procedury celne w przywozie:

- Dopuszczenie do obrotu,
- Procedury specjalne: tranzyt, składowanie (celne i wolne obszary celne), szczególne przeznaczenie (odprawa czasowa i końcowe przeznaczenie), przetwarzanie (uszlachetnianie czynne i bierne),
- Wywóz towarów.

Pozostałe sposoby regulowania sytuacji towarów:

- Powrotny wywóz towarów poza obszar celny UE,
- Zniszczenie bez powstania odpadów,
- Zrzeczenie towarów.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Zgłoszenie celne – to czynność, poprzez w określony sposób oraz w wymaganej formie (np. elektronicznej, papierowej, ustnej, przejście pasem „nic do oclenia”) wyraża się wolę umieszczenia towaru pod procedurą celną. W Polsce dla podmiotów gospodarczych zasadniczo stosowana jest forma elektroniczna zgłoszenia.

W zgłoszeniu celnym importowym składanym elektronicznie bądź papierowo, dla towarów przywożonych w celach handlowych, co do zasady, zgłaszający podaje, m.in.: **nadawcę, odbiorcę, kraj pochodzenia, rodzaj towaru, jego ilość oraz wagę, wartość towaru, walutę, kod towaru, na podstawie, którego określa się stawki należności celnych.** Podstawowymi dokumentami załączanymi do zgłoszenia są: dokumenty handlowe (np. faktura), dokumenty przewozowe, świadectwa pochodzenia, certyfikaty, pozwolenia i inne dokumenty niezbędne do objęcia towaru procedurą celną.

Organ celny weryfikuje prawidłowość zgłoszenia celnego, może przeprowadzić kontrolę dokumentów i rewizję towaru. Na tej podstawie określa kwotę cła i podatków, które należy zapłacić albo zabezpieczyć. **Uiszczenie należności związanych z importem towarów spoza Unii Europejskiej umożliwia wprowadzenie towarów do obrotu na terenie UE.** Należy tego dokonać w terminie 10 dni od dnia przyjęcia zgłoszenia.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Wywóz

Podmioty, które wywożą towary poza granice Unii Europejskiej, muszą dokonać odprawy celnej. **W przypadku wywozu polega to na weryfikacji dokumentów oraz kontroli przewożonych towarów.**

Przed dokonaniem odprawy niezbędne jest dokonanie zgłoszenia towarów w systemie AES. Jest to wspólnotowy system, który umożliwia wymianę zgłoszenia wywozowego i wymianę informacji w formie elektronicznej między urzędami celnymi na terenie Unii Europejskiej.

Zgłoszenie celne towarów do odprawy celnej może być dokonane w formie:

- pisemnej,
- elektronicznej,
- ustnej,
- innej czynności uważanej za zgłoszenie celne.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Zasadniczo przyjmuje się, że zgłoszenie celne powinno być złożone w formie elektronicznej.

Potwierdzeniem dokonania elektronicznego zgłoszenia celnego jest dokument poświadczający zgłoszenie celnego (PZC). Zawiera on informację o dacie przyjęcia zgłoszenia, nadaniu numeru OGL, a także momencie zwolnienia towaru.

Wyjątek od powyższej zasady stanowi sytuacja, gdy dojdzie do awarii systemu teleinformatycznego lub w przypadku, gdy towary są wywożone przez podróżnych, którzy nie posiadają bezpośredniego dostępu do systemu teleinformatycznego. W takich przypadkach stosuje się formę pisemną - dokument SAD.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Do zgłoszenia wywozowego dołącza się przede wszystkim:

- fakturę wraz ze specyfikacją towarów,
- certyfikaty bądź pozwolenia jeżeli są wymagane,
- dokumenty niezbędne do ustalenia klasyfikacji taryfowej towarów, czy
- dokumenty potrzebne do zastosowanie preferencji taryfowych.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

Odprawa eksportowa w systemie AES powinna przebiegać w następujący sposób:

- dokonanie zgłoszenia towaru do procedury wywozu (komunikat IE515: zgłoszenie celne w AES),
- przyjęcie zgłoszenia celnego wywozowego przez urząd celny i zwrotne przesłanie numeru ewidencyjnego operacji wywozowej (komunikat IE528: przyjęcie zgłoszenia i nadanie numeru MRN),
- zwolnienie towarów po kontroli do procedury wywozu oraz generowanie Wywozowego Dokumentu Towarzyszącego, tzw. EAD (komunikat IE529: zwolnienie do procedury wywozu wraz z EAD),
- udzielenie zgody przez urząd celny na opuszczenie przez towar obszaru celnego Polski oraz zwolnienie w systemie,
- po faktycznym wyprowadzeniu towaru poza granice Wspólnoty następuje zamknięcie eksportu przez urząd celny dokonujący wyprowadzenia i wysyłka komunikatu potwierdzający wyprowadzenie.

Potwierdzeniem zakończenia procedury jest **komunikat elektroniczny IE599** podpisany elektronicznie przez urząd wyprowadzenia. Stanowi on także dowód dla organu podatkowego w celu zastosowania 0% stawki VAT. Dokument ten należy przechowywać w księgowości w postaci elektronicznej.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

EORI

Podmiot dokonujący obrotu towarowego z Wielką Brytanią, który do tej pory nie realizował formalności celnych, powinien uzyskać numer EORI. **Posiadanie go jest konieczne do dokonywania zgłoszeń celnych i składania deklaracji.**

Skrót EORI oznacza Wspólnotowy System Rejestracji i Identyfikacji Podmiotów Gospodarczych (ang. *Economic Operators' Registration and Identification*). Jest to element tworzonego przez Unię Europejską środowiska elektronicznego powstającego w ramach programu e-Customs. Od 1 lipca 2009 r. wszyscy przedsiębiorcy mają obowiązek posługiwania się tym numerem podczas dokonywania jakichkolwiek operacji celnych na obszarze UE.

Deklaracje i inne formalności przy wywozie oraz przywozie

EORI

Numer EORI jest unikatowy, przyznaje się go jednorazowo. Dla podmiotów krajowych składa się z liter PL, numeru NIP uzupełnionego pięcioma zerami (lub dla podmiotów posiadających 14-znakowy numer REGON, ostatnie pięć znaków numeru REGON). Dla podmiotów z krajów trzecich: liter PL, oraz sekwencyjnego, unikalnego ciągu 14 cyfr ze znakiem „Z” na końcu.

EORI się poprzez rejestrację w usłudze e-Klient na portalu PUESC. Rejestracji w celu uzyskania numeru EORI może dokonać zarejestrowana w PUESC osoba fizyczna, przykładowo przedstawiciel lub upoważniony pracownik.

Stawki cła

Stawki cła

Należności celne przywózowe ustala się na podstawie Unijnej Taryfy Celnej, która obejmuje Nomenklaturę scaloną, czyli usystematyzowany wykaz towarów wraz 8-cyfrowymi kodami CN oraz stawkami konwencyjnymi i w niektórych przypadkach stawkami autonomicznymi.

Na podstawie Nomenklatury scalonej ustalana jest **podstawowa stawka celna mająca zastosowanie do towarów przywożonych z dowolnego państwa trzeciego na terytorium Unii**. Podstawową stawką celną jest stawka konwencyjna lub stawka autonomiczna, jeżeli jest niższa od konwencyjnej. **Podstawowa stawka celna jest określona jako stawka erga omnes**.

Poza stawkami wynikającymi z Nomenklatury scalonej do wymiany towarowej zastosowanie mogą mieć środki taryfowe ustanowione innymi przepisami. W celu stosowania tych innych środków taryfowych do Nomenklatury scalonej dodane zostały podpodziały identyfikowane przez 9 i 10 cyfrę, które wraz z numerem kodu CN stanowią numery kodów TARIC.

Nomenklatura scalona jest zmieniana raz do roku w drodze rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej, które jest publikowane w Dzienniku Urzędowym UE nie później niż do 31 października danego roku i obowiązuje od 1 stycznia roku następnego.

Stawki cła

Przykład:

Dla nowych samochodów elektrycznych, klasyfikowanych do kodu TARIC **8703 80 10 00**, przywożonych z dowolnego kraju trzeciego...

8703	Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu osób (inne niż te objęte pozycją 8702), włącznie z samochodami osobowo-towarowymi (kombi) oraz samochodami wysięgowymi	TN701 Noty Klasyfikacja WIT
8703 10	- Pojazdy specjalnie zaprojektowane do poruszania się po śniegu; pojazdy golfowe i podobne pojazdy	
	- Pozostałe pojazdy, jedynie z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania z zapłonem iskrowym	
8703 21	-- O pojemności skokowej nieprzekraczającej 1 000 cm ³	
8703 22	-- O pojemności skokowej przekraczającej 1 000 cm ³ , ale nieprzekraczającej 1 500 cm ³	
8703 23	-- O pojemności skokowej przekraczającej 1 500 cm ³ , ale nieprzekraczającej 3 000 cm ³	
8703 24	-- O pojemności skokowej przekraczającej 3 000 cm ³	
	- Pozostałe pojazdy, jedynie z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania z zapłonem samoczynnym (wysokoprężne lub średnioprężne)	
8703 31	-- O pojemności skokowej nieprzekraczającej 1 500 cm ³	
8703 32	-- O pojemności skokowej przekraczającej 1 500 cm ³ , ale nieprzekraczającej 2 500 cm ³	
8703 33	-- O pojemności skokowej przekraczającej 2 500 cm ³	
8703 40	- Pozostałe pojazdy, zarówno z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania z zapłonem iskrowym, jak i silnikiem elektrycznym, jako silnikami do napędu, innymi niż te zdolne do ładowania przez podłączenie do zewnętrznego źródła energii elektrycznej	
8703 50 00 00	- Pozostałe pojazdy zarówno z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania z zapłonem samoczynnym (wysokoprężnym lub średnioprężnym), jak i silnikiem elektrycznym, jako silnikami do napędu, innymi niż te zdolne do ładowania przez podłączenie do zewnętrznego źródła energii elektrycznej	
8703 60	- Pozostałe pojazdy, zarówno z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania z zapłonem iskrowym, jak i silnikiem elektrycznym, jako silnikami do napędu, zdolnymi do ładowania przez podłączenie do zewnętrznego źródła energii elektrycznej	
8703 70 00 00	- Pozostałe pojazdy, zarówno z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania z zapłonem samoczynnym (wysokoprężnym lub średnioprężnym), jak i silnikiem elektrycznym, jako silnikami do napędu, zdolnymi do ładowania przez podłączenie do zewnętrznego źródła energii elektrycznej	
8703 80	- Pozostałe pojazdy, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu	
8703 80 10 00	-- Nowe	
8703 80 90 00	-- Używane	
8703 90 00 00	- Pozostałe	
8704	Pojazdy silnikowe do transportu towarów	TN701 TN702 Noty Klasyfikacja WIT

...obowiązuje stawka erga omnes w wysokości 10 %

8705	Pojazdy silnikowe specjalnego przeznaczenia, inne niż te zasadniczo przeznaczone do przewozu osób lub towarów (na przykład pojazdy pogotowia technicznego, dźwigi samochodowe, pojazdy strażackie, betoniaraki samochodowe, zamiatarki, polewaczki, przewoźne warsztaty, ruchome stacje radiologiczne)	TN701 TN702 Noty
------	--	------------------------

Pochodzenie celne i stosowanie preferencji

Pochodzenie celne i stosowanie preferencji

Unia Europejska zawarła preferencyjne uzgodnienia handlowe z państwami trzecimi. Są to przede wszystkim **umowy o wolnym handlu (FTA) oraz ogólny system preferencji taryfowych (GSP)**.

W oparciu o nie, towary eksportowane ze Wspólnoty mogą być preferencyjnie traktowane w kraju będącym stroną umowy o wolnym handlu z UE, jeżeli mają **preferencyjne unijne pochodzenie**. Co oznacza, że zostały:

- „całkowicie uzyskane” w UE
- **wytworzone w UE w całości lub w części z materiałów poddanych obróbce lub przetworzeniu zgodnie z określonymi wymogami.**

Towary importowane do Unii z państw trzecich, z którymi Wspólnota nawiązała odpowiednie uzgodnienia handlowe, są preferencyjnie traktowane, jeżeli spełniają warunki preferencyjnych reguł pochodzenia. Co istotne, do celów określenia pochodzenia towarów wytworzonych w tych państwach, wkład pochodzący z UE (np. materiały) zawarty w danych towarach uznaje się za pochodzący z danego państwa trzeciego („kumulacja pochodzenia”).

Pochodzenie celne i stosowanie preferencji

Zasady i procedury ustalania preferencyjnego pochodzenia sprecyzowano w poszczególnych umowach handlowych i mogą być one zróżnicowane. Do celów określenia preferencji, UE uznaje się za jeden obszar, bez rozróżnienia na państwa członkowskie. Z tego względu do celów określenia preferencyjnego pochodzenia towarów z UE, wkład z Wielkiej Brytanii (materiały lub procesy przetwarzania) jest obecnie uznawany za „wkład unijny”.

Poświadczenia pochodzenia towarów dokonują organy państwowe, wystawiając **„świadcstwo pochodzenia”** lub sami eksporterzy (jeżeli uzyskali wcześniej na to pozwolenie lub dokonali rejestracji) za pomocą „deklaracji pochodzenia” albo „oświadczenia o pochodzeniu” sporządzanych w dokumentach handlowych. **Pochodzenie towarów, w przypadku których zastosowano preferencję, może być weryfikowane przez organy kraju importu.**

Potwierdzenie spełnienia wymogów dotyczących pochodzenia, odbywa się w oparciu o dokumentację potwierdzającą (np. **„deklaracje dostawcy”**), którą eksporter uzyskuje od swoich dostawców.

Pochodzenie celne i stosowanie preferencji

W momencie wystąpienia ze Wspólnoty, Wielka Brytania stanie się państwem trzecim, do którego preferencyjne uzgodnienia nie będą już mieć zastosowania. **Przy ustalaniu pochodzenia towarów wkłady z Wielkiej Brytanii będą uznawane za „niepochodzące”.**

Wywóz

Od dnia wyjścia kraje partnerskie będące stroną umowy o wolnym handlu z Unią Europejską mogą uznawać, **że towary, które posiadały preferencyjne unijne pochodzenie, nie spełniają już odpowiednich warunków w dniu przywozu do danego państwa trzeciego.**

Natomiast w przypadku weryfikacji pochodzenia towarów wywożonych do państwa trzeciego w ramach preferencyjnego traktowania eksporterzy we Wspólnocie mogą, na wniosek danego państwa trzeciego, być zobowiązani do udowodnienia unijnego pochodzenia towarów.

Z tego względu rekomendowane jest, by od dnia wystąpienia eksporterzy i producenci unijni, którzy chcą korzystać z preferencyjnego traktowania taryfowego w kraju partnerskim będącym stroną umowy o wolnym handlu z UE:

- **traktowali wszelkie wkłady z Wielkiej Brytanii jako „niepochodzące” oraz**
- **podjęli działania, by w przypadku weryfikacji móc udowodnić unijne pochodzenie towarów nie uwzględniając wkładu z Wielkiej Brytanii.**

Pochodzenie celne i stosowanie preferencji

Przywóz

Należy również zwrócić uwagę, że od dnia wyjścia Wielkiej Brytanii, wkłady pochodzące z tego obszaru, znajdujące się w towarach przywożonych, uzyskanych w państwach trzecich, z którymi Unia Europejska posiada uzgodnienie handlowe, będą uznawane za „niepochodzące”. Jest to istotne w szczególności w kontekście kumulacji pochodzenia.

W sytuacji, gdy przeprowadzana byłaby weryfikacja pochodzenia towarów przywożonych do Unii Europejskiej, eksporterzy w państwach trzecich mogą być zobowiązani do udowodnienia preferencyjnego pochodzenia przywożonych towarów.

Unijnym importerom rekomenduje się więc **uzyskanie pewności, że eksporter jest w stanie udowodnić unijne preferencyjne pochodzenie przywiezionych towarów z uwzględnieniem skutków wyjścia Wielkiej Brytanii ze Wspólnoty.**

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

AEO honorowane jest przez organy celne we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Oznacza to, że niezależnie od miejsca uzyskania, posiadacz pozwolenia ma możliwość korzystania z tych samych ułatwień w całej Wspólnocie.

Należy również wskazać, że Unia Europejska podpisała stosowne porozumienia o wzajemnym uznawaniu statusu ze Szwajcarią, Norwegią, Japonią, Stanami Zjednoczonymi oraz Chinami.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Rodzaje pozwolenia

Przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze celnym Unii, który spełnia określone kryteria, może złożyć wniosek o przyznanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy.

Status upoważnionego przedsiębiorcy obejmuje następujące rodzaje pozwolenia:

- **AEO-C** - Upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych, które umożliwia mu korzystanie z niektórych uproszczeń zgodnie z przepisami prawa celnego
- **AEO-S** - Upoważniony przedsiębiorca w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, które uprawnia do korzystania z ułatwień dotyczących tego zakresu.

AEO-F jest połączeniem AEO-C i AEO-S.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Korzyści wynikające z pozwolenia AEO

Z posiadaniem statusu AEO wiąże się wiele korzyści. Niektóre z nich dostępne są jedynie dla określonych typów pozwolenia, niemniej pozwalają one na zwiększenie efektywności i wydajności, a także sprawniejsze przeprowadzanie operacji celnych przez upoważnionych przedsiębiorców. Przykładowe korzyści:

- **Mniejsza liczba kontroli dokumentów oraz kontroli fizycznych**
- Priorytetowe traktowanie przesyłek w przypadku wytypowania do kontroli
- Wybór miejsca kontroli oraz uprzednie powiadomienie o wybraniu przesyłki do kontroli
- **Łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych oraz wyłączność na stosowanie niektórych z nich**
- Przedstawicielstwo w krajach unijnych oraz wiele innych.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Kryteria przyznania AEO

- A. przestrzeganie przepisów prawa celnego oraz podatkowego
- B. system zarządzania ewidencjami handlowymi i w stosownych przypadkach ewidencjami transportowymi, który umożliwia właściwą kontrolę celną
- C. praktyczne standardy w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych
- D. udokumentowana wypłacalność
- E. odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony

Aby uzyskać poszczególne typy statusów, należy wykazać, że przedsiębiorca spełnia:

- **AEO-C – kryteria A-D**
- **AEO-S – kryteria A-C oraz E**
- **AEO-F – kryteria A-E**

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Uprozczone zgłoszenie celne

Możliwość korzystania z tego uproszczenia przybiera dwie formy – sporadyczną, gdy wola skorzystania wyrażana jest w trakcie dokonywania zgłoszenia lub regularną, gdy konieczne jest uzyskanie pozwolenia.

Forma sporadyczna nie wymaga wcześniejszego uzyskania pozwolenia. Jednak jest ona przeznaczona wyłącznie dla osób dokonujących zgłoszeń w formie standardowej – w sytuacji, gdy osoby te nie dysponują pełną dokumentacją w chwili składania zgłoszenia celnego.

W sytuacji, gdy przedsiębiorca regularnie korzysta z tego uproszczenia, rekomendowane jest aby wystąpił z wnioskiem o wydanie pozwolenia. Jego uzyskanie umożliwia dokonywanie zgłoszeń uproszczonych, które nie zawierają wszystkich wymaganych danych lub do których nie załączono wszystkich niezbędnych dokumentów.

Procedura ta umożliwia umieszczanie towarów pod wybraną procedurą celną po przedstawieniu zgłoszenia uproszczonego z późniejszym przedstawieniem zgłoszenia uzupełniającego.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Wpis do rejestru zgłaszającego

Korzystanie z tej formy procedury uproszczonej **zwalnia z obowiązku fizycznego przedstawiania towaru w urzędzie celnym**. Miejscem, do którego bezpośrednio dostarczany jest towar lub z którego wyjedzie, może być miejsce uznane pozwoleniem na stosowanie tej procedury, miejsce uznane na podstawie osobnej decyzji, magazyn czasowego składowania lub skład celny.

W ramach pozwolenia należy prowadzić rejestr towarów objętych procedurą. Wpisanie do rejestru danych dotyczących towarów jest równoznaczne z przyjęciem zgłoszenia celnego. Kontakt z organem celnym w tym przypadku odbywa się poprzez wymianę komunikatów elektronicznych.

Wyłącznie upoważniony przedsiębiorca posiadający pozwolenie AEO-C lub AEO-F może korzystać z uchylenia wymogu przedstawienia towarów organom celnym.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Odprawa scentralizowana

Organy celne mogą również zezwolić posiadaczowi AEO-C lub AEO-F, na **złożenie w oddziale celnym zgłoszenia celnego towarów, które będą przedstawiane w innym oddziale celnym**, czyli rozdzielenie zgłoszenia celnego od miejsca przedstawienia towaru.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

Zabezpieczenie generalne

Zabezpieczenie to instytucja prawa celnego, wykorzystywana przez organy celne w określonych przypadkach związanych z ryzykiem powstania długu celnego. Jej rolą jest zagwarantowanie pokrycia kwoty wynikającej z długu celnego.

Zabezpieczenie generalne składane jest w wypadkach, gdy zobowiązanie do uiszczenia należności celnych powstaje lub może powstać w związku z wieloma operacjami, wobec których powstał lub może powstać dług celny. Aby móc złożyć zabezpieczenie generalne należy uzyskać właściwe pozwolenie.

Jedynie posiadacz AEO-C lub AEO-F może uzyskać pozwolenie na korzystanie z zabezpieczenia generalnego w obniżonej wysokości w stosunku do długów celnych i innych należności.

Uproszczenia w obrocie towarowym, status AEO

- **Długi celne i inne należności, które powstały** - Wysokość zabezpieczenia generalnego w stosunku do długów celnych i innych należności, które już powstały może zostać obniżona do 30% kwoty zabezpieczenia określonej w pełnej wysokości.
- **Długi celne i inne należności, które mogą powstać** - Wysokość zabezpieczenia generalnego w odniesieniu do długów celnych i innych należności, które mogą powstać, może zostać obniżona.

Im większa obniżka kwoty zabezpieczenia, tym więcej warunków formalnych do spełnienia po stronie wnioskodawcy:

- 50% kwoty zabezpieczenia określonej w pełnej wartości,
- 30% kwoty zabezpieczenia określonej w pełnej wartości,
- 0% kwoty zabezpieczenia określonej w pełnej wartości.

Przedstawicielstwo w sprawach celnych

Upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych (AEOC lub AEOF) jest uprawniony do świadczenia usług przedstawicielstwa w sprawach celnych w państwach członkowskich, innych niż to, w którym ma siedzibę.

Formalności związane z VAT, przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

Formalności związane z VAT przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

Formalności związane z VAT w imporcie

Podatek VAT od importowanych towarów można rozliczyć na dwa sposoby:

- w zgłoszeniu celnym (zasada ogólna),
- w deklaracji VAT (procedura uproszczona).

Rozliczenie w zgłoszeniu celnym

W momencie dokonania w Polsce importu towaru należy złożyć zgłoszenie celne. **W zgłoszeniu celnym koniecznym jest obliczenie i wykazanie kwoty podatku VAT zgodnie z obowiązującymi stawkami.** Po przyjęciu zgłoszenia celnego organ celno-skarbowy powiadamia importera o wysokości należnego podatku. Podatek płatny jest w terminie 10 dni od dnia powiadomienia.

Może się zdarzyć tak, że w zgłoszeniu celnym wykazano nieprawidłową kwotę podatku VAT - w takiej sytuacji:

- organ celny wyda decyzję określającą podatek,
- jeżeli importer zauważył nieprawidłowość, może sam wystąpić do naczelnika urzędu celno-skarbowego o wydanie takiej decyzji.

Formalności związane z VAT przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

Zarejestrowany czynny podatnik VAT ma prawo do odliczenia podatku z tytułu importu towarów. Aby skorzystać z tego prawa, należy wykazać kwotę podatku wynikającą z otrzymanego dokumentu celnego jako podatek naliczony w deklaracji VAT za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy, ale nie wcześniej niż za okres, w którym podatnik otrzymał dokument celny.

W sytuacji, w której to naczelnik urzędu celno-skarbowego wydał decyzję określającą, prawo do odliczenia tego podatku powstaje w rozliczeniu za okres, w którym otrzymano decyzję. Należy pamiętać, że jest to uzależnione od dokonania zapłaty podatku w określonej wysokości.

Jeśli podatnik nie odliczył podatku naliczonego w ww. rozliczeniach, nadal ma prawo do odliczenia w deklaracji VAT za jeden z dwóch następnych okresów rozliczeniowych.

Formalności związane z VAT przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

Procedura uproszczona

Zgodnie z art. 33 a ustawy o VAT procedura uproszczona daje możliwość rozliczania VAT z tytułu importu towarów bez konieczności wcześniejszego opłacenia podatku do urzędu celnego.

W celu wykazania importu towarów w procedurze uproszczonej, a co za tym idzie skorzystania z rozliczenia VAT poprzez wykazanie w deklaracji VAT zarówno podatku należnego jak i naliczonego, należy:

- zawiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego oraz właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego w formie pisemnej, o **zamiarze rozliczania podatku VAT z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej** przed początkiem okresu rozliczeniowego, w którym planowane jest rozpoczęcie stosowania nowych zasad rozliczania VAT;

Formalności związane z VAT przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

- przedstawić naczelnikowi urzędu celnego, przed którym dokonywane są formalności związane z importem towarów, wydanych nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dokonaniem importu:
 - **zaświadczeń o braku zaległości** we wpłatach należnych składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochód budżetu państwa;
 - **potwierdzenie zarejestrowania jako podatnik VAT czynny.**

Należy mieć również na uwadze, że:

- Składane dokumenty mogą zastąpić oświadczenia o tej samej treści
- Należy je aktualizować co 6 miesięcy
- Podatnik musi przedstawić organowi celnemu dokumenty potwierdzające rozliczenie kwoty podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej w terminie 4 miesięcy po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów.

W przypadku importu towarów w podatku VAT obowiązek podatkowy powstaje zasadniczo z chwilą powstania długu celnego. Dlatego też w przypadku, gdy ma miejsce import towarów w procedurze uproszczonej, podatek należny z tytułu importu towarów wykazuje się w deklaracji VAT-7 składanej za miesiąc, w którym powstał dług celny.

Formalności związane z VAT przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

Formalności związane z VAT w eksporcie

Zasadniczo wywóz towarów podlega opodatkowaniu VAT. **Jednakże wypełnienie określonych warunków daje możliwość zastosowania stawki 0%.** Kluczowym warunkiem jest **otrzymanie, przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy, dokumentu potwierdzającego wywóz towaru poza obszar Wspólnoty.** Dokumentem tym jest zazwyczaj elektroniczny komunikat **IE-599** przesłany przez urząd celno-skarbowy właściwy dla wywozu towaru.

W sytuacji, gdy przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy **nie otrzymano dokumentu potwierdzającego wywóz, brak jest możliwości wykazania eksportu towarów.** Jeżeli warunek ten zostanie spełniony przed upływem terminu do złożenia deklaracji za następny okres, to wówczas taka transakcja sprzedaży może zostać wykazana i będzie można zastosować stawkę 0%.

Formalności związane z VAT przy eksporcie i imporcie, uproszczenia

Jeżeli jednak podatnik przed upływem terminu do złożenia deklaracji za następny okres rozliczeniowy nie będzie również w stanie potwierdzić we właściwy sposób wywozu towarów, będzie zobowiązany do zastosowania właściwej stawki VAT.

Otrzymanie dokumentu potwierdzającego wywóz w terminie późniejszym **pozwala na skorygowanie podatku należnego w deklaracji za okres rozliczeniowy, w którym otrzymano ten dokument.**

Potwierdzeniem wywozu może być

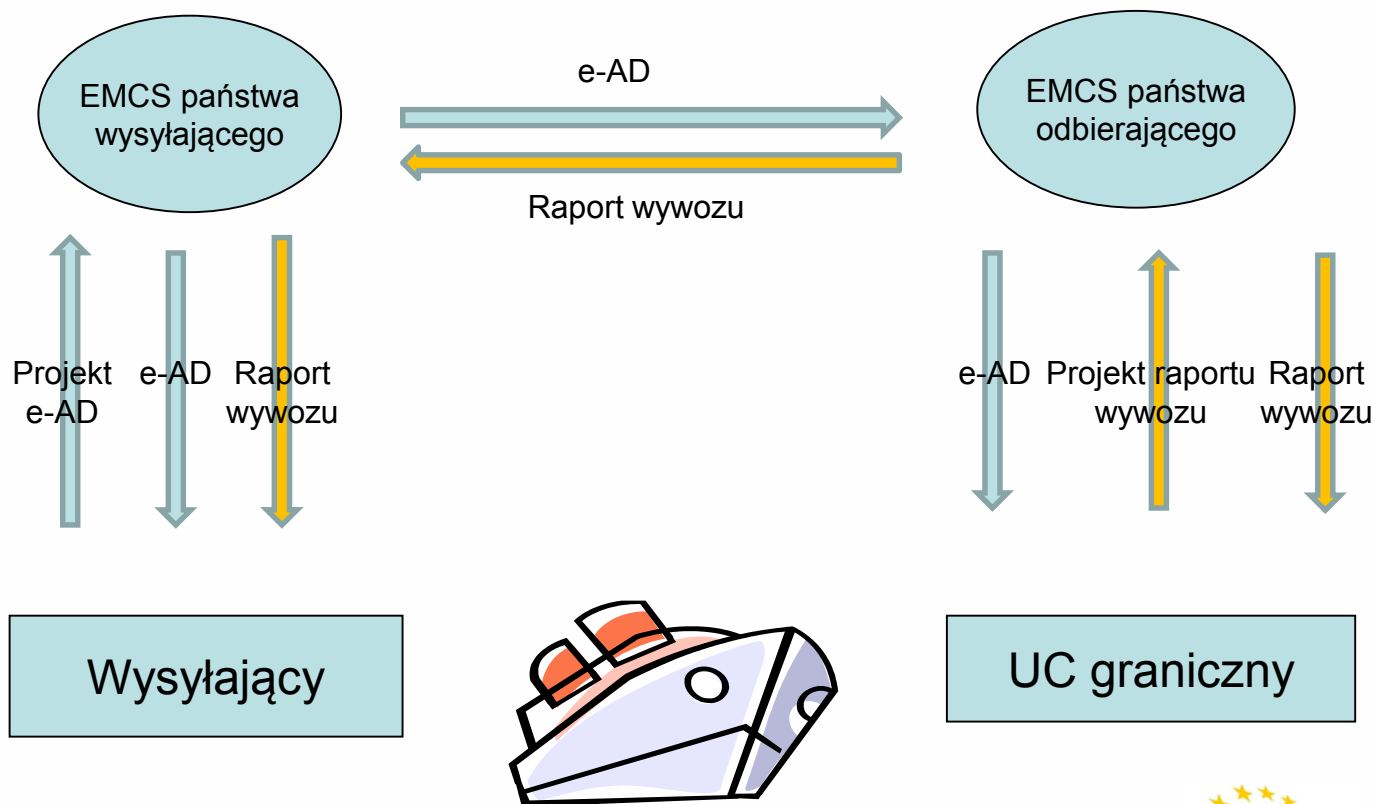
- dokument w formie elektronicznej otrzymany z systemu teleinformatycznego służącego do obsługi zgłoszeń wywozowych albo potwierdzony przez urząd celny wydruk tego dokumentu
- dokument w formie elektronicznej pochodzący z systemu teleinformatycznego służącego do obsługi zgłoszeń wywozowych, otrzymany poza tym systemem, jeżeli zapewniona jest jego autentyczność
- zgłoszenie wywozowe w formie papierowej złożone poza systemem teleinformatycznym służącym do obsługi zgłoszeń wywozowych albo jego kopia potwierdzona przez urząd celny.

W przypadku dostaw realizowanych w ramach eksportu pośredniego (np. z innego kraju UE) **dokumenty te mogą się różnić od polskich.**

Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Schemat eksportowych formalności akcyzowych



Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Właściwość urzędów celnych:

- Urząd wywozu – urząd, w którym składa się zgłoszenie wywozowe:
 - urząd celny właściwy dla siedziby eksportera;
 - urząd celny właściwy dla miejsca, gdzie towary są pakowane lub ładowane do transportu wywozowego;
 - inny urząd celny w danym państwie członkowskim właściwy dla danej operacji ze względów administracyjnych.
- Urząd wyprowadzenia – urząd właściwy do nadzorowania wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE.
- Urząd wyjścia – urząd właściwy do otwarcia procedury tranzytu.

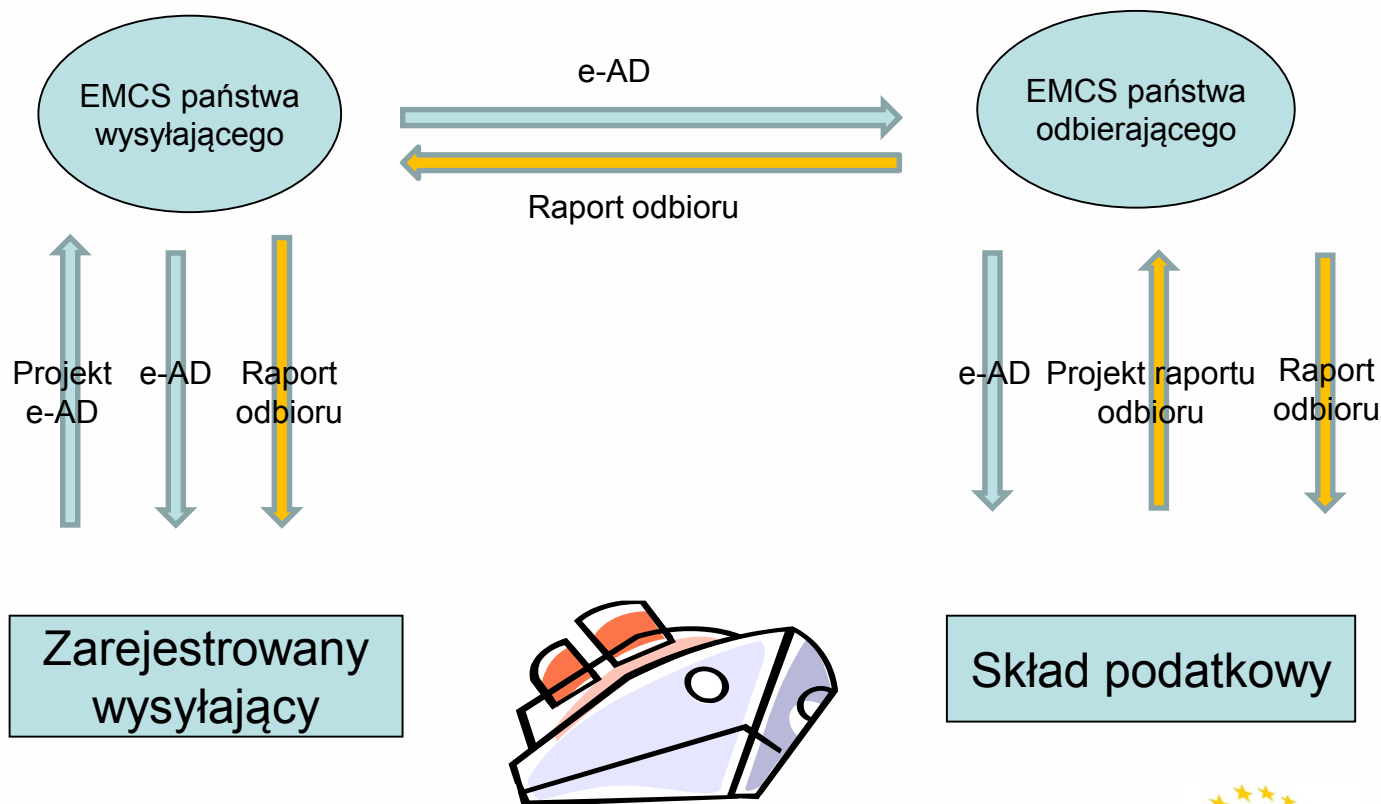
Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Ograniczenia w stosowaniu procedury tranzytu w przypadku eksportu wyrobów akcyzowych:

- Co do zasady istnieje możliwość eksportu z jednoczesnym objęciem procedurą tranzytu zewnętrznego.
- Urząd wywozu jest wówczas urzędem wyprowadzenia.
- Procedury tej nie można zastosować do eksportu wyrobów akcyzowych wysyłanych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.

Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Schemat importowych formalności akcyzowych



Formalności akcyzowe przy wymianie handlowej towarami akcyzowymi

Akcyza od samochodów i innych „niezharmonizowanych” wyrobów akcyzowych:

- Brak możliwości zastosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy, obowiązek podatkowy powstaje w momencie dokonania importu.
- Zgłoszenie celne importowe jest deklaracją akcyzową.
- Zapłata akcyzy w terminach przewidzianych w przepisach celnych.
- Dopuszczalne stosowanie procedury uproszczonej z wpisem do rejestru.

Informacja o prelegencie

Zbigniew Sobecki jest pracownikiem Departamentu Podatkowego KPMG. W przeszłości przez wiele lat pracował w Ministerstwie Finansów. Posiada ponad 15-letnie doświadczenie w doradztwie z zakresu cła i podatku akcyzowego.

W ramach swojej specjalizacji zawodowej uczestniczył w wielu projektach dla klientów m.in. z branż petrochemicznej, tytoniowej, alkoholowej, samochodowej oraz energetycznej. Oprócz bieżącego doradztwa w zakresie stosowania przepisów podatkowych i celnych, wielokrotnie wspierał klientów w uzyskiwaniu takich pozwoleń jak status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), uszlachetnianie czynne i bierne, czy składowanie celne. Jak również przeprowadzał przeglądy celno-podatkowe i reprezentował klientów w postępowaniach przed organami.

Dziękuję za uwagę

Zbigniew Sobecki

KPMG Tax M. Michna Sp. k.

Tel. +48 (22) 528 12 82

Kom. +48 664 08 00 15

E-mail: zsobecki@kpmg.pl